

→ Räddningstjänsten
Stålvägen 2
684 00 Munkfors

Fråga om brandsyneföreläggande kan meddelas om förbud mot ammoniak som köldmedia i ishall inomhus

Isbanan i Munkfors utfördes för ca 30 år sedan som en utomhusanläggning. För sex år sedan försågs banan med en överbyggnad och blev en ishall, dock utan att kylanläggning byggdes om och att nytt köldmedia används.

I samband med bygglovhanteringen borde en bedömning skett som inneburit att annat köldmedia kommit till användning i hallen.

Frågan är nu om ett brandsyneföreläggande kan meddelas med avseende på risken för ett ammoniakutsläpp.

Ammoniak är normalt inte brännbar. Endast mycket höga halter, som är outhärdliga, kan ge brännbar blandning.

Brandsyn är enligt räddningstjänstlagen (1986:1102) en kontroll av brandskyddet. Av förarbetena till lagen framgår att med brandskydd avses åtgärder som syftar till att eliminera risker för brand och skador till följd av brand. Enbart hanteringen av ammoniak kan alltså knappast bli föremål för brandsyn.

Inom kommunen utövar den nämnd som svarar för räddningstjänsten (jfr 10 § räddningstjänstlagen) den omedelbara tillsynen över efterlevnaden av lagen och med stöd av lagen meddelade föreskrifter.

Tillsyn som riktas mot enskilda (enskilda personer, företag m.m.) och som inte är brandsyn omfattar i grova drag en kontroll av efterlevnaden av bestämmelserna i 41 § räddningstjänstlagen angående utrustning för livräddning vid andra olyckshändelser än brand samt bestämmelserna i 43 § vad avser andra åtgärder än brandskydd. Det saknas detaljbestämmelser om hur denna tillsyn ska utföras.

17

Frågan är då om 43 § räddningstjänstlagen är tillämplig på ishallen. Bestämmelserna i paragrafen är tillämpliga om **verksamheten** innebär fara för att en olyckshändelse ska orsaka **allvarliga skador på människor eller i miljön**. Om verksamheten kan innebära fara för att en olyckshändelse skall orsaka allvarliga skador bör bedömas utifrån lokala förhållanden (t ex utsläppsmängder av ammoniak per tidsenhet vid en olycka).

Om ett utsläpp av ammoniak i ishallen kan innebära en risk för allvarliga skador, bör alltså anläggningen klassas som en 43 § - anläggning. De skäligen krav som med stöd av bestämmelserna skulle kunna ställas mot ägare eller innehavare ska då grundas på en analys av riskerna.

Såvitt räddningsverket bedömer blir dessa skäligen krav omfattande eller kostsamma.

Det rimliga är, enligt verkets uppfattning, att en övergång till annat köldmedia sker omgående och att ishallen inte klassas som en 43 § - anläggning.

Den kontroll av brandskyddet och tillsyn som sker enligt räddningstjänstlagen innefattar en kontroll av att skäligen åtgärder vidtagits. Ansvaret för att de skäligen åtgärden är vidtagna åvilar alltid ägare eller innehavare.

Detta yttrande har utformats i samråd med juridiska enheten samt enheten för beredskap mot kemikalie- och kärnenergiolyckor.

Befolkningsskyddsavdelningen
Enheten för brandskydd

Ulf Norgren

Lars Ekberg
Lars Ekberg